

Dosarul nr. 3ra-1237/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Petru Lapteacru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Petru Lapteacru împotriva Primăriei or. Codru și Consiliului or. Codru cu privire la
contestarea actului administrativ, obligarea atribuirii lotului de teren și repararea
prejudiciului,

împotriva deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Petru Lapteacru și au fost menținute hotărârea din 15 iunie
2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și hotărârea suplimentară din 15 februarie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și încheierile din 15 iunie 2018 și 15
februarie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 21 august 2017, Petru Lapteacru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei or. Codru și Consiliului or. Codru cu privire la contestarea actului
administrativ, obligarea atribuirii lotului de teren și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin cererea nr. 01-113 din 21 mai
1998, Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova a solicitat Primarului
mun. Chișinău acordul pentru atribuirea unui lot de pământ pentru construcția garajelor
individuale pe strada Juraveli, conform schemei de amplasare aprobată de Direcția
Generală Arhitectură și Urbanism a Primăriei mun. Chișinău, următorilor conducători ai
întreprinderilor din complexul agroindustrial: Petru Lapteacru - SAPT
„Moldovaaautotranscereale”, Vasile Tarlev - SA „Bucuria” și Pantelei Tâltu - președinte
SA „TBR”.

A invocat că la 24 august 1999, Primarul or. Codru A. Gîrbu, prin demersul nr. 176
a transmis materialele spre examinare Președintelui Comisiei pentru Arhitectură și
Urbanism, Dezvoltare Rurală și Amenajarea Teritoriului, care la 08 septembrie 1999 a

acceptat și aprobat amplasarea garajelor menționate. Ulterior, la 17 septembrie 1999 în baza actelor acumulate, Primăria or. Codru s-a adresat către Departamentul Arhitectură și Urbanism al Primăriei mun. Chișinău cu solicitarea nr. 186-01 de a examina posibilitatea amplasării unui grup de garaje pe str. M. Juraveli.

A menționat că rezultatul examinării urma a-i fi prezentat, cu suportarea cheltuielilor necesare.

La 24 decembrie 1999, prin scrisoarea nr. 08/568 Departamentul Arhitectură și Urbanism a transmis schema coordonată de amplasare a unui grup de garaje (trei) pentru examinare la una din ședințele primăriei și adoptarea deciziei corespunzătoare. Ulterior însă, de către autorități nu au mai fost întreprinse măsuri de examinare a chestiunii date, de altfel nici răspunsuri la cererile depuse nu i-au mai parvenit.

A susținut că prin decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 3/26-22 din 20 aprilie 2006, lotul de teren nominalizat a fost atribuit în proprietate privată Alexandrei Mihailiuc, cu suprafața extinsă până la 0,06 ha, pentru proiectarea și construcția casei de locuit particulare. Prin decizia din 25 septembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost anulată decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 3/26-22 din 20 aprilie 2006, ca fiind ilegală. Iar, prin hotărârea din 18 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 02 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost constatată nulitatea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral XXXXX din mun. Chișinău, or. Codru, str-la Jubiliară, sect. 1 eliberat Alexandrei Mihailiuc în baza deciziei nr. 3/26-22 din 20 aprilie 2006 a Consiliului orășenesc Codru. Prin încheierea din 28 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost declarat inadmisibil recursul declarat de către Alexandra Mihailiuc împotriva deciziei din 02 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamantul a afirmat că s-a adresat verbal de nenumărate ori către Primarul or. Codru, întru revizuirea chestiunii de atribuire a lotului de teren în mărime de 108 m.p. (0,0108 ha) pentru construcția a trei garaje, însă această întrebare a rămas neexaminată. Astfel, la 08 februarie 2016 s-a adresat în mod repetat la Primarul or. Codru cu solicitarea de a-i fi atribuit lotul de teren pentru construcția garajelor, fiind de acord să achite impozit în bugetul local conform taxelor în vigoare, precum efectuează toți membrii CCG nr. 146.

La 09 februarie 2016 Primăria or. Codru i-a respins cererea, motivând că potrivit datelor cadastrale, terenul respectiv era în proprietatea Alexandrei Mihailiuc, ignorând decizia judecătorească irevocabilă.

A notat că la 26 septembrie 2017 a solicitat Primăriei or. Codru să-i elibereze copia procesului-verbal al ședinței Comisiei Arhitectură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului a Consiliului or. Codru din 09 februarie 2016. Prin scrisoarea nr. L-972/2017 din 09 octombrie 2017, Primăria or. Codru i-a eliberat extras din procesul-verbal din 09 februarie 2016. Peste 3 zile, s-a adresat repetat în formă verbală pentru eliberarea copiei de pe procesul-verbal al ședinței Comisiei Arhitectură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului a Consiliului or. Codru din 09 februarie 2016, în urma căreia a primit un extras al procesului-verbal cu un alt conținut decât cel recepționat anterior.

Totodată, reclamantul a invocat că fiind prezent la ședința din 09 februarie 2016 a Comisiei Arhitectură, Urbanism, Amenajarea Teritoriului a Consiliului or. Codru, a

declarat că la examinarea cererii din 08 februarie 2016, chiar a doua zi, au fost prezenți patru membri, o angajată și spre sfârșit a apărut al cincilea membru și respectiv, nu au fost șapte membri, adică toată comisia, precum a fost indicat în procesul-verbal.

Referitor la procesul-verbal din 08 februarie 2016, a declarat că au fost prezenți toți membrii comisiei, însă acesta este semnat de cinci membri. Cu toate acestea, avizul comisiei a fost pozitiv, cu permisiunea construcției acestor garaje.

A solicitat repunerea în termen și obligarea Primăriei și Consiliului or. Codru de a atribui lotul de teren în mărime de 108 m.p. (0,0108 ha) pentru construcția a trei garaje, filiala CCG nr.146, în baza documentelor întocmite din contul său la indicația și solicitarea Primăriei; obligarea Primăriei și Consiliului or. Codru să execute încheierea din 28 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție cu restituirea terenului cu nr. cadastral XXXXX în proprietate publică; anularea procesului-verbal nr. 5/12 al ședinței Consiliului or. Codru din 15 decembrie 2016 și repararea prejudiciului în suma apreciată de instanță.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea lui Petru Lapteacru de repunere în termen ca fiind neîntemeiată. A fost admisă excepția de tardivitate și a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de către Petru Lapteacru împotriva Consiliului or. Codru cu privire la transmiterea terenului pentru construcție, ca fiind tardivă.

Prin hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către Petru Lapteacru împotriva Primăriei or. Codru cu privire la obligarea atribuirii unui lot de teren pentru construcții, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Lapteacru împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru cu privire la obligarea de a executa încheierea din 28 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost încetat din motiv că pretenția nu urmează a fi judecată în procedura civilă.

Prin hotărârea suplimentară din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către Petru Lapteacru împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru cu privire la anularea procesului verbal nr. 5/12 al ședinței Consiliului or. Codru din 15 decembrie 2016 și repararea prejudiciului, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Petru Lapteacru și au fost menținute hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și hotărârea suplimentară din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și încheierile din 15 iunie 2018 și 15 februarie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că prin decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 5/12 din 15 decembrie 2016, a fost respinsă cererea lui Petru Lapteacru nr. L-96/2016/3 din 21 noiembrie 2016 cu privire la atribuirea unui lot de pământ cu suprafața de 0,0108 ha pentru construcția a trei garaje cu dependența în mun. Chișinău, or. Codru, str. Jubiliară, conform planului de amplasare prezentat. Decizia a fost comunicată lui Petru Lapteacru la data de 09 ianuarie 2017, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție. Cu toate acestea, Petru Lapteacru a depus cererea de

chemare în judecată abia la 21 august 2017, motiv din care acțiunea împotriva Consiliului or. Codru cu privire la transmiterea terenului pentru construcție, este tardivă.

Totodată, având în vedere faptul că legiuitorul a stabilit în art. 43 alin. (1) lit. d) și e) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 că, competent de a dispune de bunurile proprietate a unității administrativ-teritoriale este consiliul local și nu primăria, pretenția lui Petru Lapteacru cu privire la obligarea Primăriei or. Codru cu privire la obligarea atribuirii unui lot de teren pentru construcții, a fost respinsă ca fiind depusă împotriva unui pârât necorespunzător.

Cu referire la pretenția cu privire la obligarea administrației publice locale de a executa hotărârea judecătorească irevocabilă – încheierea din 28 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție cu întoarcerea terenului cu nr. cadastral XXXXX în proprietate publică, instanțele ierarhic inferioare au conchis că nu urmează a fi judecată în proces civil, deoarece ține de competența executorului judecătoresc.

De asemenea, instanțele de judecată au concluzionat că lipsesc temeiuri din care ar rezulta ilegalitatea procesului-verbal al ședinței Consiliului or. Codru din 15 decembrie 2016, actul administrativ fiind emis de către persoana competentă, cu respectarea procedurii stabilite delegate lui și conform normelor de drept care reglementează obiectul litigiului în fond, or, Petru Lapteacru nu a demonstrat contrariul. Iar, pretenția cu privire la repararea prejudiciului a fost respinsă ca pretenție subsecventă, în condițiile în care nu s-a constatat încălcarea drepturilor reclamantului.

La data de 30 iulie 2019, Petru Lapteacru a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, completat prin suplimentul din 18 septembrie 2019, solicitând casarea deciziei din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, hotărârii suplimentare din 15 februarie 2019 și încheierilor din 15 iunie 2018 și 15 februarie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii sau transmiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

A menționat că extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului or. Codru este ilegal, deoarece la data de 21 noiembrie 2016 dânsul nu a depus cerere, ci o petiție cu preîntâmpinarea de adresare în instanța de judecată, iar Munteanu C. și Popovici S. au organizat ședința consiliului cu încălcarea prevederilor legii. Or, Primăria or. Codru nu a fost în drept de a adopta o asemenea decizie.

Consideră că, având în vedere cererile sale multiple depuse în adresa Primăriei și Consiliului or. Codru, una dintre care cu numărul de intrare L-96/2016-2 din 04 aprilie 2016 neexaminată până în prezent, totodată ignorându-se indicația scrisă a Primăriei mun. Chișinău de a legitima construcția a trei garaje, Consiliul or. Codru era obligat să hotărască amplasarea acestui lot și în baza art. 5 din Hotărârea Guvernului RM nr.1428 din 16 decembrie 2008, deoarece pe terenul menționat sunt amplasate mai multe construcții delimitate de către Departamentul Arhitectură și Urbanism a Primăriei mun. Chișinău, iar toți proprietarii au dat acord în scris prin formarea unor bunuri independente, fără a încălca normele antiincendiare, sanitare, ecologice, urbanistice și de

acces, fără nici o licitație, fiind un caz expres prevăzut de lege.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 02 iulie 2019 și a fost notificată lui Petru Lapteacru la 01 august 2019, conform semnăturii pe avizul de recepție (f.d 58, volumul II).

Astfel, recursul depus de Petru Lapteacru la 30 iulie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Petru Lapteacru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza

Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Petru Lapteacru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Petru Lapteacru ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Petru Lapteacru se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu